

! Függgetlenség szemle

SZERKESZTI ÉS KIADJA: DR. HEGYMEGI KISS PÁL

„Meggondolatlanul“

Irta: Rakorszky Tibor.

Tildy Zoltán a Kisgazdapárt választmányi ülésén jónak látta megkockáztatni azt az állítást, hogy „egyesek meggondolatlanul kiváltak a pártból”. Megmondom őszintén, minket, hatunkat, nem lehet megbántani ilyen atyáskodó hangu dörgedelmeikkel. Mi felsorakoztattuk az érveinket és okokat, melyek kilépésünket szükségessé tették.

Nekünk az a válaszuk, méltóztassék érveinkkel szemben ellenérveket állítani és a vita eldöntését bizzuk a magyar közvélemény és elsősorban a falu népe józan ítéletére.

Mi járjuk a falvakat és azt tapasztaltuk, hogy a legtöbb helyen megértették eselekvésünk rugóit. A levelek százait kapjuk, kisgazdapárti vezető férfiaktól, földbirtokosoktól, gazdáktól, földmunkásoktól egyaránt. Ezek nem azt mondják nekünk, hogy meggondolatlanul eselekedtünk. Ellenkezőleg, szemrehányással illetnek, hogy 1936 tavaszán, mikor a Bethlennel való barátkozás ellen felemeltük a szavunkat, nem vontuk le azonnal a konzekvenciákat. Hiszen, hogy „mindent a titkosért” jelszó hozta meg a kívánt eredményt, azt éppen Tildy Zoltán vasárnapi *fiúszgyarmati* beszédének méla akkordjai is igazolják.

De kérдем Tildy Zoltánt és barátait, mi az oka annak, hogy ma is a Rajnántuli Európát tartják Magyarországot barátjának, azt a Rajnántuli Európát, mely ránk hozta *Triant* és most is mindent elkövet, hogy legádázabb ellenfelünk, a benesi Csehország össze ne roppanjon a német ökök esapásai alatt.

Hiheti-e valaki jóhiszeműen, vagy okosan, hogy a most kínálkozó törvényalkalmattal majd azok fognak nekünk segíteni, akik lekötötték magukat ellenfeleink mellé?

Vagy arra válaszoljon, kitől kell inkább függetlenségünket féltetni, azoktól-e akik egy évezreden át szomszédaink voltak és akiknek segítségével sikerült a törököt hazánkból kiűzni, vagy azoktól-e, akik ha rajtuk állna, régen eltöröltek volna bennünket a föld színéről?

Vagy talán gabonánkat, a Rajnántuli Európa vásárolta ezelőtt s vásárolja ma is? Ha annyira segíteni akarnának rajtunk, hát kérdem, hol vannak az angol és francia kereskedők, akik nemes valutaért felvásárolnák, ma oly nehezen értékesíthető gabona és állatfeleslegeinket? Avagy még mindig a diktatura rémképei homályosítják el a választmányi gyűlés szónokai-

Hosszulejáratu kölcsön kell a magyar mezőgazdaságnak

A milliárdos állami beruházási hitelből nagyon fontos, a mezőgazdaság megsegítésére jelentős összegnek a kihasználása, mely a mezőgazdasági életünket felújítani lesz hivatva, hogy azt egészséges alapokon lehessen megszervezni.

A gazdavédelmi intézkedések az egészséges újjászervezésnek kétségtelenül útjában állnak; addig, bizony, egészséges gazdabittel nem lehet felépíteni, amíg a gazdavédelmi intézkedéseket nem tudjuk lebontani. A hitelkérdéssel kapcsolatban pedig erre elengedhetetlenül szükség van. Mindnyájan tudjuk, hogy a védeltséget márról-holnapra megszüntetni nem lehet. A védeltség konkrét eredményeket hozott a gazdálársadalom részére. Ezeket az eredményeket veszélyeztetné, ha a védeltséget márról-holnapra megszüntetnék. A gazdálkodók nyugodt és biztos megélhetését minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítani kell. Nem szabad megengedni, hogy a védeltség megszüntetésére a hitelezők felmondhassák a hiteleket és a mezőgazdákat nehéz helyzet-

be hozzák. A folyamatban lévő teherrendezés, természetesen igen sok nehézséggel jár. Azok a rendeletek, melyek eddig megjelentek a tízholdon aluli gazdák adósságait hosszú lejáratú adóssággá alakították át. Kívánatos, hogy a tíz holdas határt legalább 50 holdig felemeljék. Ez az emelés csak megfelelő anyagi eszköz előteremtésével történhet meg és pénzügyminiszterünkre hárul a feladat, hogy a gazdálársadalom létére elsőrangú fontossággal bíró, hosszulejáratú hitel lehetőségét megteremtse, hogy a társadalomnak ez a része hosszulejáratú hitelhez jutva, nyugodtan dolgozhasson.

Azoknál a gazdáknál, akikről kiderült, hogy földjük oly mértékben el van adósodva, hogy a föld tulajdonképpen már nem is az övé, szintén kell valamilyen megoldást találni. A magánügyeségek eddig követelt útja nagyszerűen bevált. Ha a védeltség intézményét alulról felfelé, majd az ezer holdtól lefelé kezdjük lebontani, fontos, hogy

a védeltségi határokat is kiterjesszük.

Az eddigi gyakorlat szerint, a kataszteri lista jövedelem tizenöt-szörösét meghaladó adósság esetén, a gazda védett lett.

Ezt a határt fel kell emelni huszonöt-szörösre, hogy ezáltal a gazdáknak ez a része kiessen a védeltségéből. Természetes, hogy a védeltség megszűnésével, az érdekelt pénzintézetek azonnal felmondják a hiteleket, ezért fontos, hogy a hiteleket pótlandó, legalább ugyan-ezen összegek, jó feltételek mellett, a gazdák részére rendelkezésre álljanak.

Pénzügyminiszterünk a földhitel kérdésnek legalaposabb ismerője, bizonyosan megtalálja a módját annak, hogy a gazdavédelmi rendeletek lebontásával, a védeltség egészen szűk határok közé kerüljön. Ezzel megteremtheti azt az egészséges pszichikai állapotot is, mely szükséges, hogy a pénzintézetek és a hitelezők ismét hajlandók legyenek hitelt nyújtani az ország gazdanépének.

Budapestben is erősen csökkent a választók száma

Az országgyűlési választói névjegyzékek kifüggesztésének határideje augusztus 31-én lejárt, eddig lehetett a kihagyás ellen, vagy a jogosulatlan felvétel miatt felszólalni.

Más években, állandóan közölték a felvett választók számát, az idén, a sürgős és gyors összeállítási munkálatok miatt, ez sajnos elmaradt.

A számadatok összesítése csak szeptember 10-e körül — a köz-

ponti választmányi ülése előtt — történik meg és közé teszik az új névjegyzékben szereplők számadatait.

A vidéki városok már befejezték a választók összeírását és az ered-

nek tisztánlátását?

Bevallom őszintén, bármilyen tisztelője is vagyok egy becsületes, népi alapon nyugvó parlamentárizmusnak, örömmel üdvözöltem volna, annak a régi Eckhardt Tibornak a diktatúráját, aki fajvédő alapon megcsinálta volna a radikális földreformot, kiirtotta volna a *nagybőke* és *kartelek tulkapásait*, megszüntette volna az *álláshalmozások gyalázatos visszaéléseit*, megtisztította volna a korrumpált ma-

gyar közéletet. Mindenesetre, egy ilyen diktatúrát szívesebben látott volna, vagy látta ma is a magyar nép, mint a jelenlegi nyíltzavazásos ál-parlamentárizmust, mely csak abban éli ki hivatását, hogy egy régen lejárt politikai és gazdasági rendszert továbbra is rámerítsen erre a szerezetlen országra.

A politikában csak egy dolog igazolja az embert: az eredmény. Már pedig a Kisgazda Párt mostani vezetése csupa eredménytelen-

ségbe torkollik. Ebben *nemcsak Eckhardt Tibor a hibás*, hanem főként azok, akik most ránk a meggondolatlanság bélyegét sűtik.

Mi pedig megyünk tovább azon az uton, melyet a szegedi nemzedék, köztük a régi Eckhardt Tibor, jelöl ki számunkra és mi leszünk a legboldogabbak, ha ezen az uton találkozunk majd azokkal is, akiknek a lelkéből a fajvédő, népi politika ideálja nem vészett ki egészen.

mény szerint

a választók száma alaposan csökkent!

A budapesti polgárság körében is az a hír járja, hogy *nagyarányu csökkenés lesz a budapesti választók számában is.*

Illetékes helyen ezt azzal magyarázzák, hogy az összeírást végző hatósági közegek most sokkal alaposabban vizsgálták meg a választói jogosultság kelleit és csak azokat vették fel, akik kétségtelenül igazolni tudták választói jogosultságukat.

Szerintünk a nagyarányú csökkenést nagyrészt az idézte elő, hogy a választói jogosultság igazolásához szükséges iratok megszerzése oly sok utánajárást, vesződséget, költséget, idővesztést jelentett a polgárságnak — az esetek nagyrésztében eredménytelenül — hogy a zaklatott választói tömegek megunták a rengeteg szalagdalást, utánajárást, kifizetést és sorbaállást és inkább veszni hagyták választói jogukat.

Még azokban az esetekben is, ahol az illetékes hatóság előzetesen vállalkozott az iratok hivatalból való beszerzésére, ott is *oly sok idővesztéseséggel és a rendes polgári munkájuk végzésének akadályoztatásával járt, hogy igen sokan nem törődtek tovább jogaik biztosításával.*

Ilyen formán az egész ország további alkotmányos választójogi nézve, egy igen veszedelmes lélektani helyzet állott elő, mely nagymértékben kétségessé teszi, hogy az új választások során tényleg az egész ország igazi közvéleménye kifejezhető legyen?

Mindenesetre nagy érdeklődéssel várjuk a hivatalos adatok nyilvánosságra hozatalát, melyből megállapítható lesz, hogy milyen arányú a választók számának esőklentése.

Áthelyezik a Teleky-téri piacot

A Teleky téri piac kitélepítése már többször szóba került a főváros illetékes ténylezői előtt. Indokolja az áthelyezést az, hogy a piac hangossága nem illik a temető esőndjéhez, ezenkívül közbiztonsági szempontból sem kívánatos a zsidóváros fenntartása.

A kulikusok áthelyezése már megtörtént a Teleky-térről, most már tehát a zsidóváros áthelyezésén van a sor. Most keresnek megfelelő helyet, ahol az őszeres-csarnokok felépíthessék, az új piacon azonban már a kisebb bődék felépítését nem fogják engedélyezni.

A főváros már elő is irányozta költségvetésében a parkfórási költségek első részletét, valamint a megmaradó élelmiszer piac modernizálási költségeit is.

Egy régebbi terv szerint a Finmei útnak a temetővel szemben lévő oldalát bérházakra parcelláznák, majd az ott felépítendő lakások enyhítenék ezen városrészt lakásínségét.

Nagy elkeseredést kelt a gazdák körében a biharugrai Bölönyi-féle birtokügy

A biharugrai Bölönyi-féle birtokügygel kapcsolatban már számtalan panasz hangzott el a kisgazdatársadalom részéről.

E birtokokkal először az történt, hogy az egész birtokot eladták dr. Barsay Andornak. A parasztság felháborodására a

Földművelésügyi Miniszter nem járult hozzá az adásvételi szerződéshez. Később — sajátságos módon — mégis beleegyezett abba, hogy

800 kat holdat holdanként 250 P-ért

dr. Barsay Andor megvegyen, míg ugyanakkor a parasztoktól 650 P-t kérnek katasztrális holdanként.

A nép nagyon el van keseredve és most Imrédy miniszterelnök igazságos döntését várja ebben az ügyben.

Megkezdődtek az őszi hadgyakorlatok

A honvédség kérése a polgársághoz

Nyár végén, a termés betakarítása után, a tarló katonai tereppé változik, ahol a mi fiaink tanulják a katonai tudományokat és megmutatják azt, hogy miként védik meg hazánk földjét akkor, ha erre szükség lesz.

A katonai gyakorlatok tartására az ősz a legalkalmasabb, mert ilyenkor a termés nagyrészt már behordták, letakarították a földekről, a kapásnövények között pedig kevesebb kárt lehet okozni.

A honvédség vezetői gondolkodtak arról, hogy a magyar nép nehéz munkájának gyűmölését gyakorlatozó katonák ne tegyék tönkre, ha a gazda mégis kárt szenvedne, a Honvédkincstár a kár összegét a helyszínen, azonnal, készpénzben megtéríti, a szándékos károkozót megbünteti.

A honvédség vezetői kérik a gazdákat, legyenek türelmesek és fogadják szeretettel a magyar kato-

nát, aki a magyar földön a honvédelem nehéz munkáját tanulja. A föld tulajdonosa ne haragudjon, ha a magyar baka bakánca alatt egy pár ág letörik vagy egy pár növény eltaposódik. Az ilyen apró károk elkerülhetetlenek. S éppen azért kéri a honvédség a gazdákat, hogy a kármegállapításnál józanul mérsékelten és belátóan szabják meg kárigényeiket.

Magyar földön a magyar katona nem okoz szándékosan kárt!

A komolyabb károkat, ugyanis bizottság állapítja meg. Tehát ne forduljon elő az az eset, hogy egy néhány letört kukoricaszárért egész évi kukoricatermésének értékét igényli.

A hadsereg kérése szerény és teljesíthető. Mindyájunk közös érdeke, hogy a hadgyakorlatok során minden zavaró mozzanat nélkül folyanak le, hogy a magyar földek felett megharsanó katonakürt hangja és bakánca dobbanása jobb és gazdagabb aratást hozzon a magyar föld népének.

Nyílt levél

Rakovszky Tibor orsz. gyűl. képviselő urhoz

Méltóságos Uram!

En voltam az elsők között az, aki a Kisgazdapártból történt kilépésüket helyeselve a nyilvánosság előtt tettem meg az észrevételeimet a kilépésekkel kapcsolatban és igen örülök, hogy az akkor tett megállapításaimat, melyből egyes szavakat zárjelben szabad legyen idéznem: („nem, hogy káros lenne a közre, hanem egyenesen érdekében van, mert ezáltal a régi pártjukat is serkenteni fogják a népérdekében fokozottabb tevékenységre jogainak és egyéb szükségleteinek kihasználására”) az idő igen hamar igazolta, mert a kilépésekkel kapcsolatban támadt meglepetést folytán a Kisgazdapárt rögtönzött egy nagy rendkívüli választmányi ülést, mely első látásra Önöket nemes elhatározásukért karóba akarta húzni, azonban belátva saját mulasztásaikat, helyette elhatározták, hogy valóban fokozottabb tevékenységre tényleg szükség van és azóta is élénkebb propagandát fejtenek ki és a már elfogadni készülő választójogi javaslatot is ezen események következtében nem fogadták el. Végre „a fegyver a lábtól felemeltetett”, csak hogy az élszalasztott majdnem két évét behozni vagy egyáltalán nem, vagy csak hosszú évek küzdelmei révén lehet, hiszen már a Kisgazdapártot utóbb igaz híveinek nagytáborában nem vette komolyan, mint igazi ellenzéki pártot. Minket tisztántuliat pedig még külön megbolygatott a Tisztántulon beállott vezetőségi eserebere, aminek se komoly szükség, se komoly alapjai nem volt, amit mutat az azóta is elshant idők eredménytelensége, hogy mikor a Kisgazdapárt Tisztántuli értekezletét tartotta, a megyei párttitkár, a saját falujából, egyedül kénytelen megjelenni, holott míg a párt népszerűbb volt csapatostul mentünk 30—40 km-re levő pártgyűlésre. Ma pedig, mint hallottam és látom, kerületünkben megszűnt jóformán minden pártélet, részint, mert a Kisgazdapárt nem tudta illetve elmulasztotta megvédeni a párt tagjainak érdekeit, sőt számos tagjának testi sértéseit. Most jelenleg a helyi párttitkár néhány

A hajóutazás üdülés, pihenést szórakozást nyújt.

A MFTR sokféle járatával rövid, egész- és félnapos hajókirándulások és párórás üdítő hajóséták tehetők.

Kirándulásokra

a Budapest-Esztergom között közlekedő hajók alkalmasak.

Hajósétákra a Margitszigetre, Pünkösdfürdőbe való utazásra a budapesti hajójáratok Szent Gellért-tér-Margitsziget-Pünkösdfürdő között szolgálnak

Igen olcsó menetdíjak

A helyihajókon hétköznap délelőtt 6 személyes családijegy (2 felnőtt, 4 gyermek) egyszeri menetre 80 fillér.

Üdíttesse gyermekét a pormentes, napsugaras Dunán

nyadmagával próbálkozik földberlőszövetkezet megalakításával kapcsolatosan felújítani a pártot, ígérve egy kis földhözjuttatást, ami sajnos már is dugába dőlt, mert ugyilátszik valahonnan felültették őket, most meg már mikor komolyan hozzáakarnak látni, csak ki-nevetik és megakadályozzák őket. Tehát a tanulság itt is az, hogy "itt teljes rendszerváltozás nélkül nem lesz föld, nem lesz jog csak

papíron és nem lesz nagyobb kenyér". Itt csak egy nagyarányú összefogás segíthet, még pedig úgy, hogy a régi ismert márkás képviselők és néparát politikusok fel-frissítik magukat a munkásság megbízható és becsületes közvetlen maguk nevelt szószólóival s megindítják a harcot, ha kell levonva a legvégső konzekvenciát is a végső győzelemig, avagy a teljes sárba hullásig, de minden huza-vona és

taktikázás nélkül nyíltan, törvénytelen uton és eszközökkel. Ilyen szellemben és értelemben készséggel jelentem be esatlakozásomat és szolgálataimat nagyjövőjű népmozgalmukhoz mint egyszerű, dolgozó kisember, remélve, ha nekem nem is, de gyermekeimnek és embertársaimnak még haszna lesz belőle.

Vörös István
molnár.

hajlandó volt. A jövőben ez a mozgásszabadság megszűnik, mert a termelő csak a létesítendő mammutvállalatnak adhat el tejet.

A gazdák ennél fogva viselni fogják — ha a terv eredeti formájában megvalósul — az új rend összes hátrányait minden előny nélkül. Ezek a hátrányok pedig számottevőek.

Ez a változás a termelők által szállított tej átvételénél is lényegesen változást hoz, mert az egyik az az átvétel feltételeinek és módzatainak gyakorlati alkalmazásánál sokkal szigorúbb és kíméletlenebb tud lenni, mintha a termelőnek módjában van olyan vállalatot, amelynek üzleti „gestiójával” nincs megelégedve, másikkhoz menni. Gazdakörök amellettt joggal tartanak attól, hogy végül is ez a rendszer egészen kiveszi a tej szállítására vonatkozó üzleti megállapodások jogát az érdekelt gazdák kezéből és végül is

egyoldalú árdiktatúrához

vezet.

120 millió liter tej egykézben

Elvonják a kereskedőktől a tejüzletet

A tejet forgalombahozó, mintegy ötezer kereskedő között nagy meglepetést keltett az a hír, hogy a tej forgalomba hozását egykéz fogja ezentúl irányítani és emiatt igen sok kereskedőtől el fogják vonni a tej árusítását.

Ez pedig azért történne, hogy a gazdáknak valamivel nagyobb beváltási árat fizethessenek, viszont ennek a folyamán az, hogy a kereskedőktől akarják azt elvenni, amit a gazdáknak adnának.

Természetesen a kereskedőknek csak az egyrésze árusítana ezentúl tejet, nagyobb mennyiségben ugyan, de jóval kisebb haszonnal, mert a közvetítési díjat, amelyben mindenféle manipulálása a tejnek is bennefoglaltatna, tíz fillérre akarják redukálni.

Tehát ebben a tíz fillérben volna benne minden költség, s emiatt kell az ötezer kereskedőnek legalább a felét a tejkereskedőktől elvonni.

A reform keretében a viszontel-árusítók számának csökkentéséről elárúsítói jutalék lényeges leszál-lításáról van szó.

A kereskedelem útján a budapesti tejfogyasztástól körülbelül 100 millió liter kerül forgalomba

és ez után a mennyiség után a kereskedőknek jutalék címén 4-4,5 millió pengő jutott. Ez persze nem haszon, mert hiszen a kereskedelemnek a tej házhozszállításával igen komoly költségei vannak. Most arról van szó, hogy ezt az összeget körülbelül a felére szállítsák le. De a reform amellettt, minthogy csak a tervezett szindikátustól és nem a vállalatoktól lehet vásárolni, azt jelenti, hogy

a jövőben a kereskedők teljesen ki lesznek szolgáltatva ennek az egykéznek,

amely annak ad tejet, akinek akar. Érdekes fordulata van ennek a kérdésnek a termelők frontján is. A gazdaközönség ugyanis azt kívánta, hogy főképpen a takarmányárak emelkedése miatt a termelői tej árat, amely eddig budapesti paritásában 16,5 fillérben van megállapítva, emeljék fel. A tejellátás mai rendszerének

megváltoztatását tulajdonképpen eddig egyetlen érdekelt sem kívánta.

sem a kereskedők, sem a fogyasztókat képviselő főváros, sem a gazdák, de nem kívánták ezt a vállalatok sem.

Őszi hónapokban a gazdák és a vállalatok között nézeteltérés szokott lenni az árkérdés körül.

Most is ez volt előtérben és a vállalatok nem is vitatták bizonyos

határokon belül ennek a kívánságnak az indokoltágát. Sőt javaslatot is tettek arra nézve, hogy a kérdés hogyan volna megoldható a fogyasztói ár emelése nélkül. Arról értesülünk azonban, hogy

a kormány a termelői ár eme-

lésének gondolatát egészen elvetette.

Az eddigi helyzet az volt, a termelő annak a vállalatnak adhatta el a tejet, amelyiknek akarta és ha az egyikkel nem tudott megállapodni, feltétlenül talált másik vállalatot, amely a tej átvételére

A vágómarhaértékesítés új rendszere a gazdáknak juttatja a kivitel

A hízott vágómarha kivitelénél új rendszert léptettek életbe.

Nagyon fontos, hogy ebben a kérdésben a gazdaközönség tisztán lásson, azért a **Független Szemle** szükségesnek tartja, hogy megismertesse a közönséggel az új rendszer szabályait.

Annak idején már felhívtuk a gazdák figyelmét arra, hogy aki a kivitelben részt akar venni, igénylését nyújtsa be az illetékes Vármegyei Szarvasmarhatenyésztő egyesületnél. Az igénylésben meg kell jelölni azt is, hogy olasz, vagy németországi szállításra akar-e hízlalni.

A kisgazdák tehát közösen igénylik az engedélyt, de az engedélyen minden egyes igénylő nevét fel kell tüntetni.

A megyei bizottság előterjesztése alapján az Országos Állatértékesítő Bizottság dönt a beérkezett kiviteli előjegyzésekről.

Az Állatértékesítő Bizottság rendelkezése ellen felebbezésnek helye nincs. A hízlalásra beállított marhákat az egyesület szakértői megvizsgálják és ha a bejelentett állatokat hízlalásra alkalmasnak találja, azokat fül-jeggyel látják el. A kivitelre szánt marhákat, előírás szerint szakszerűen kell felhízlalni, mert csak az így felhízlalt állatok kerülhetnek kivitelre.

Az első füljeggyel ellátott állatokat Németország részére, legalább hat hónapig, Olaszország részére legalább három hónapig kell szakszerűen hízlalni.

Az előjegyzett gazdakívánságokat lehetőség szerint figyelembe veszik. A Külkereskedelmi Hivatalnak joga van a kiviteli helyzet alakulásához mérten előjegyzett marhákat más irányban szállításra beosztani.

Csak az az előjegyzett vágómarha kap tényleges kiviteli engedélyt, mely az előírásoknak mindenben megfelel és amelynek tulajdonosa a hízás készületét a szállítás előtt 30 nappal előbb bejelenti a Szarvasmarhatenyésztő Egyesületnél.

A külföldre szállított marhák el-

lenértékét a gazda nevére és címére küldik el, ha a gazda másképpen nem rendelkezik.

A kivitelre kerülő marhákért azt az árat kapja a gazda, illetve a gazda kérésére eljáró hivatal, melyet az összes külföldi elérhető árak figyelembevételével, az Országos Állatértékesítő Bizottság javaslatára, a Földművelésügyi Mi-

nisztérium előzetes hozzájárulásával, a Külkereskedelmi Hivatal piacokon és minőség szerint megállapított.

Az új kontingens elosztási rendszerre való áttérésnél, minden gazda, aki kivitel céljára marhát hízlal, függetlenül attól, hogy eddig marhái be voltak-e jelentve, vagy már le vannak bélyegezve, tartozik bejelenteni, kivitel céljára hízó állományát.

A bejelentést az illetékes megyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesülethez kell benyújtani.

Évi öt millió pengő kell a magyar repülősport céljaira

Lelkesedéssel tódul az ifjuság a pilóta pályára. A *Kormányzó* hetvenedik születése napján a kormány *Horthy Miklós Nemzeti Repülőalapot* létesített. A *Légiügyi Hivatal* felhívta a magyar ifjúságot, hogy jelentkezzenek pilóta szolgálatra.

A felhívásnak óriási sikere volt, az ország minden részéről ezrével jelentkeznek az ifjak. A jelöltek orvosi vizsgálata most folyik s akik pilótaszolgálatra alkalmasak lesznek, azoknak kiképzését rövidesen megkezdik. A jelölteket két csoportban a repülőterek közelében felállítandó táborkban oktatják. Az egyik csoportban az érettségizettek, a másikba azok kerülnek, akik ennél kisebb végzettséggel rendelkeznek. Az oktatás és a bánásmód azonban, teljesen egyforma. Mindenkit egyformán jó pilótává képeznek ki. A jelöltek ellátást és némi költőpénzt is kapnak a kiképzés ideje alatt. A kiképzés hat hónapig tart. Először model

készítést és vitorlázó repülést tanulnak és csak azután ülhetnek motoros iskolagépre. Az ilyen iskolagépen két kormány van, egy az oktató, másik a jelölt részére. Ezen a gépen tanulják meg a motoros repülőgépet vezetését. Nagy jelentőségű ez a pilótaképzés, mert szükséges, hogy az egyre jobban fejlődő sport- polgári- és utarepülésre sok új pilótánk legyen. *E cél eléréséhez komoly anyagi eszközre van szükség.* Ezt szolgálja a *Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap*. A magyar közönség a felhívás után, megértve az idő szavát, nagy áldozatkészséggel azonnal megindult és felajánlotta adományait a nemzeti repülő alapra.

A társadalomnak a legvégső határokig el kell menni az áldozatkészség terén, mert évenként kb. ötmillió pengő szükséges ahhoz, hogy a magyar sportrepülő ifjuság szerény viszonyainknak megfelelő kiképzést kapjon.

A kivándorló zsidók központi hivatala már működik Bécsben

Büreker birodalmi biztos az rendezésére felállította a zsidó kivándorlás központi hivatalát. A hivatal, mint a Bécsből érkezett jelentések közlik, augusztus hó 25-én már meg is kezdte működését.

Itt jegyezzük meg, hogy amint

a párisi lapjelentések közlik, a török kormány egy idő óta tárgyalásokat folytat a zsidó szervezetekkel és hajlandóan mutatkozott arra, hogy letelepedési engedélyt ad százezer Európából menekülő zsidónak az alexandretti szandzsák területén.

Szeptember eleji országos vásárok

Az országos vásárokat a következő héten az alábbi helyeken tartják:

Szeptember 3-án, szombaton: Gyula, Kisújszállás (havi)

Szeptember 4-én vasárnap: Cséppa, Fülöpszállás, Gyula, Kisújszállás.

Szeptember 5-én hétfőn: Akasztó, Balassagyarmat, Balatonlelle, Bugyi, Dédes, Dunapentele, Enying, Felsőíreg, Hercegszántó, Irsa, Jászapáti, Kőszeg, Lesencetomaj, Marcali, Mezőtur, Mór, Nyíregyháza, Pécs, Sárvár, Sátoraljaújhely, Sopron, Szepetk, Szikszó, orsz.), Szirák, Szolnok, Tiszatarján, Tompa, Túskevár, Vízvár, Zalaapáti.

Szeptember 6-án, kedden: Bánréve, Beled, Diósjenő, 1Görgegy, Hőgyész, Kutas, Megvaszó, Nagylüged, Nagyhorvát, Nagykamizsa, Simontornya, Szamosszeg, Szirák, Szombathely.

Szeptember 7-én, szerdán: Bükk, Cegléd, Diósgyőr, Deveser (havi), Heves (havi), Jánosház, (havi), Kaba, Kálló, Kállósején, Kaposvár, Kúnhegyes, Magyarmekese, Mezőkövesd (havi), Miskolc, Nagylengyel, Némethely, Nyírmada, Orosháza, Polgár, Simontornya, Ujmalomsok.

Szeptember 8-án, csütörtökön: Kálló, Nagyszékely, Orosháza.

Szeptember 9-én, pénteken: Etyeg, Felsőseged, Gyulakeszi, Nagycsákány, Orosháza, Szőlősgyörök, Ud, Vásárosmiske, Veszprém (havi).

Szeptember 10-én, szombaton: Apátfalva, Cibakháza, Diósvizsló, Kálmánca, Kiskundorozsma.

Az Astra Biztosító R. T. Az Astra Biztosító szeptember elején tartja mérlegmegállapító ülését, amelyre Budapestre érkeznek az intézet külföldi igazgatósági tagjai. A közgyűlést szeptember végén fogják megtartani. Az Astra mérlege, mint értesülünk, nagy fejlődési folyamatot mutat. Az intézet bevételei, amelyek erősen emelkedtek, megközelítik az egymillió pengőt. A kárány igen kedvező, miután az intézet csak elsőrangú anyaggal rendelkezik.

A BERLINI VIKTÓRIA MÉRLEGE

A Társaság összes aktívai 395 millióra rúgnak a 3 millió márkát tevő részvénytökével és a 43 millió márkára rugó különleges tartalékokkal együtt. A számtani tartalékok összege 297 millió birodalmi márka, ezenkívül a biztosított felek 35 milliót meghaladó nyereség tartaléka és 9 milliót meghaladó egyéb tartalékok és kötelezettségek. A Társaság tavaly 77.000 új biztosítást kötött az előző évi 67.000-rel szemben, a biztosított tőkeállomány 1091 millió, míg a díjforgalom az életágazatban 55,3 millió márka. A halandósági arány igen jó volt. A baleseteloztat 4 és félmillió márka, az üzlet lefolyása pedig igen kedvező volt. Végeredményben a Társaság 473.000 márka fölösleget mutat ki, amelyből 360 ezer márka osztalékot fizet.

A magyarországi fióktelepnek két esztendője történt személyváltozás, rendkívül előnyére volt a magyar üzletnek. Nemcsak friss és egész-

séges szellem, de hozzáértés is váltotta fel a régi tespedő igazgatást s ez a magyarázata annak, hogy az új regíme már két év alatt is nemcsak átszervezte, de talpraállította

a magyar üzletet. Futó Dezső és munkatársai valóban nagy érdemeket szereztek a Magyarország fióküzleti fejlődése körül.

Kultuszminiszteri rendelet a középiskolai felvétel korhatáráról

Gróf Teleky Pál az elemi és a középiskolai felvétel tárgyában rendeletet adott ki.

A rendelet *elvi jelentőségű* és ezért ez az intézkedés minden szülőt érdekel.

A rendelet a következő:

Az elemi népiskolába felveendő tanulók korának megállapítása tárgyában hivatali elődömnök 32.101/1934. V. a. 1. számú rendelete aként rendelkezik, hogy az elemi népiskola I. osztályba csak oly tanuló vehető fel, aki 6. életévét a felvétel éve szeptember havának 15. napjáig betöltötte. Mindamellett több esetben előfordul, hogy tévedésből, elnézésből, vagy egyéb okokból oly tanulók is felvették az elemi iskola első osztályába, akik 6. életévüket csak a felvétel éve szeptember havának 15. napja után töltötték be.

Ennek további következménye az volt, hogy az ily tanulók a IV. elemi iskola sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány alapján gimnáziumba való felvételre jelentkeztek, oly időpontban, amikor 10-ik életévüket még nem töltötték be és felvételük az 1934. évi XI. te. 26. §-a, illetőleg az 1938. évi XIII. te. 57. §-a alapján megtagadott azon az alapon, hogy a kért felvétel időpontjában 10. életévüket még nem töltötték be.

ket még nem töltötték be.

Ilyen esetekben a fennálló szabályokhoz való merev ragaszkodás gyakran méltánytalanul sújtaná azt a tanulót, aki az elemi iskola IV. osztályának sikeres elvégzésével értelmi fejlettségéről megfelelő módon bizonyosságot tett s testi fejlettsége alapján is alkalmas a gimnáziumi tanulmányok folytatására. Az ily tanulóknál a felvétel megtagadása egyúttal a nevelés szükség szerű egyenletes menetének káros megzavarásával is járna. Ezeknek méltánytalan következményeknek elkerülése végett hajlandó vagyok kivételes esetekben és egyéni elbírálás alapján az ily tanulóknak a gimnázium I. osztályába való felvételét megengedni, de csak abban az esetben, ha a folyamodó tanuló a 10-ik életévét a kért felvétel évének december 31-ik napjáig betölti. Az ilyen kérelem indokoltsága felől az illetékes tankerületi kir. főigazgató a fentemlített szempontok figyelembevételével, lehetőleg a növendék személyes jelentkezése alapján tesz javaslatot, az engedély megadását kizárólag magamnak tartom fenn. Megjegyzem, hogy ez a rendelet nem mentesíti az elemi népiskolai felvétel körül szabálytalanul eljáró közigazgatás eljárássuk következményeitől."

Sztranyavszky Sándor beszéde az evangélikus egyházkerületi gyűlésen

A Dunáninneni ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület Hegyeshalmon megtartotta rendes évi közgyűlését.

Sztranyavszky Sándor egyházkerületi felügyelő földművelésügyi minisztert és D. Kovács Sándor püspököt nagy lelkesedéssel fogadta a határmenti német-ajku lakosság.

Hegyeshalom teljes ünnepi díszbe öltözött az illusztris vendégek fogadtatására.

Sztranyavszky Sándor egyházkerületi felügyelő hmondta az elnöki megnyitó beszédét és ismertette az elmúlt év eseményekben gazdag történetét világtörténelmi és nemzeti szempontból.

Rámutatott arra, hogy a magyar nemzet egyetemes akarata az 1938-as évet Szent Istvánnak szentelte, aki nemzetének megmutatta az egyetlen járható utat Európa szívében.

— A világ nagy nemzetei is hovatovább elismerik igaz ügyünket és mind inkább belátják, hogy velünk szemben súlyos igazságtalanságot követtek el. Történelmi kötelességünk, ezeréves helytállásunk és vitathatatlanságunk tudatá-

ban nyugodt és bizakodó tekintettel a határon túlra, ahol önmaga igazságára és fajtája egységére sikerrel vívja harcát a történelem útján egy-évezred óta velünk együtt vagy legalább is mellettünk járó hatalmas nagy nép.

Nem lehet igazságtalan az, aki magának igazságot követel.

aki közvetlen szemlélője, sokszor részese volt nemzetünk küzdelmeinek.

Az az ünneplés, mellyel Magyarország kormányzóját legutóbbi németországi látogatása során körülvették s megbecsülték, a nemzetnek is szól és

nem jöhet olyan ármány, mely egy évezredes okmányról ezi a legutolsó hitelítő pecsétet letörölhetné.

Nem lehet messze az az idő, amikor a tisztánlátók igazságérzete jóváteszi azt, amit a vakság, igazságtalanság, rosszakarat és erőszak ejtett rajta. A mai nemzetekre súlyos felelősség hárul: a nemzet erkölcsi és anyagi javaival úgy

kell sáfárkodnia, hogy az ítélet idején méltónak bizonyuljon az igazságtételre.

A nemzet ébersége, lelki egysége, fiainak egymásközti hékéje, egymást megbecsülő és egymásban bízó lelke, józan ítélete és önmérséklete

lesznek azok a tényezők, melyek a kérdés eldöntésére idebent és kifelé egyaránt különleges értékkel fognak hatni.

Beszéde további során megemlékezett Sztranyavszky Sándor az Eucharisztikus kongresszusról, melyet a nemzet megértést kereső és találó lélekkel méltóságjeljesen ünnepelt. Majd szólt az evangélikus egyháznak a református egyházzal való őszinte és zavartalan viszonyáról és méltatta a világ magyar reformátusainak Debrecenben tartott ünnepi találkozóját.

Végül Sztranyavszky szavaira az egyházkerületi közgyűlés felállással üdvözölte az ősz Kovács Sándor püspököt abból az alkalomból, hogy az elmúlt hónapokban nagy betegségéből felgyógyult és töretlen egészségben végzi továbbra is áldásos munkáját. Sztranyavszky indítványára ezután üdvözölő táviratot küldtek Horthy Miklós kormányzóhoz, akít a közgyűlés lelkesen ünnepelt, majd Kovács Sándor köszöntötte földművelésügyi minisztersége alkalmából Sztranyavszkyt.

300 lap nem kérte engedélyének meghosszabbítását

Mint ismeretes a sajtórendészeti törvény előírja, hogy a napilapok kivételével valamennyi, az országban megjelenő időszak lapnak újból kell engedélyt kérnie, hogy a jövő évben megjelenhessék. A törvény végrehajtási utasítása augusztus 31-én állapította meg azt a határidőt, amely alatt az időszak lapok kiadói és szerkesztői kérvényüket beadják lapjuk megjelenésének engedélyezéséért. Augusztus 31-én járt le a lapengedélyek revíziójának határideje és eddig mintegy kilencszáz lap kért újból engedélyt. A miniszterelnökség sajtóosztálya december 31-ig dolgozza fel a beérkezett kérvényeket és addig döntenek arról, hogy mely mely lapok engedélyt újítják meg. A statisztika szerint több, mint ezerkétszáz időszak lap jelent meg a napilapokon kívül és a beadott kérvények és a statisztikai adatok számát összehasonlítva, kiténik, hogy máris több, mint háromszázal fog csökkenni a megjelenő lapok száma.

Hajdusoboszió pénzügyi ellenőrzése megszűnt

Dubányi Imre vezette eddig Hajdusoboszló város pénzügyeinek ellenőrzését és pedig, úgy hogy a város ügyeink pótdója 43%-al csökkent, adósságaiból félmilliót törlesztett, jövedelmei 20 % emelkedést mutatnak.

Az érdemes főtisztviselőt melegen bucsuztatták az érdekelt körök.

KÖZGAZDASÁG

Fontos pénzügyi érdekeink a megoldás küszöbén

Az elmúlt hónapokban, miután Ausztria a Nagy-Németországokhoz csatlakozott, országunk és a régi Ausztria között fennállott szoros gazdasági kapcsolat folytán, jelentős pénzügyi természetű kérdések maradtak függőben.

Ezeknek a kérdéseknek egyik része magánosokat érintett első-sorban éspedig magyarországi lakosokat és cégeket, nemkülönben régi ausztriai lakosokat és cégeket.

Előbb neveztek között ugyanis, a kölcsönös követelések ki és behozása, — transferálása — közvetlenül, az ehhez szükséges engedélyek megadása, szünetelt.

Az átmeneti időket követő és a közelmúltban beállt nyugodtabb hetekben lefolyt tárgyalások, igyekeztek a kérdést rendezni és sikerült is annyira dűlőre vinni az ügyet, a kölcsönös követelések transferáltassanak.

A helyzet ma még az, hogy a régi Ausztriával fennállott, magyar tulajdonú képező pénzügyi követelések, csak igen korlátozott mértékben hozhatók haza s ebben

a keretben is csak bizonyos természetű követelések, leginkább: örökség, hozomány, ügyvédi díjak, befolyt házbérek és esetleg családi támogatás jöhetne szóba.

Ezek azonban nem zárják ki azt, hogy az általános nemzetközi elvhez süllyedve, más származású követelések is áthozhatók legyenek, különösen akkor, ha az igénylő rászorultsága kézenfekvő.

Általános elvül szolgál, hogy a volt Ausztriával kapcsolatos viszonyok, ebben a kérdésben is beleillesztessek abba a relációba, amely a Magyar- és Nagy Németország között már régebben fennállott.

Magától értetődik, hogy a Magyar Nemzeti Bank és az illetékes német devizahatóság engedélye ezúttal sem kapcsolható ki.

Mindenesetre örömmel vesszük azt, hogy fontos gazdasági érdekeink képviselőiben, illetve megoldása felé külügyminiszterünk ezt a jelentős lépést megtette és jelentős eredményt is produkált, amely eredménynek a kimélyítését a kormányzói pár látogatása meg jobban elősegítette.

Tejfogyasztásban éppen az áremelés miatt, természetesen csökkenés állott be. E csökkenésben az egyre terjedő száj- és körmőfájással fertőzött vidékek tejhozamának kiesése is szerepel.

A főváros arra illetékes közeget szigorúan ellenőrzik, hogy a száj- és körmőfájással fertőzött gazdaságból származó tej mennyiség csak forrált állapotban kerüljön eladásra.

Mit mutatnak a termésátlagok?

Sokan azt gondolhatnák, hogy a mezőgazdaság jellegű Magyarország vezet a mezőgazdaság előhaladottsága terén is, holott ez nem így van, mert sajnos, nálunk csak a középső- és nagybirtok volt eddig az, amely a mezőgazdasági termelés fokozásában elsőrangú szerepet játszó szuperfoszfátot rendszeresen használta, mert csak a vagontétel vásárlásánál volt a leg-többször gazdaságos annak az alkalmazása.

Ezzel szemben a kisgazda réteg, amely nagyon sokszor szeretett volna használni, nem volt mindig abban a helyzetben, hogy a vagonfuvar előnyeit élvezhesse, mert a neki szükséges nehény mázsánál, a vasút mindenkor a magas darabáru fuvardíjat számította fel.

Pedig hazánk szántóterületének ma már több mint kétharmada kisgazdák kezén van, elsőrangú fontossággal bír tehát az, hogy minden kisgazda könnyen és egyszerűen hozzájusson a neki szükséges kisebb mennyiségű szuperfoszfát műtrágyához.

Épen azért a műtrágyázási szervezetet úgy igyekeznek átdolgozni, hogy minden forgalmasabb vidéki helyen legyen szuperfoszfát lerakó, ahol kisgazda vásárló, vagy más alkalomkor, amikor neki éppen pénze van, vagy vételéhez neki éppen szükséges, saját szükségletét beszerezhesse. — Különösen fontos ez azért, mert tudvalevő, hogy éppen ezekre a vidéki piacokra szállítják a gazdák a terményeiket minthogy ügyis üres fuvarral kellene hazatérniök, így a szuperfoszfát egyidejű hazaszállításával, igájukat is jobban kihasználhatják.

Ezzel a lerakati rendszerrel a kisgazdáknak régi kívánsága valósult meg és így semmi akadály sincs annak, hogy a kisgazda is a magasabb termésátlag eléréséhez szükséges műtrágya mennyiségét könnyen beszerezhesse, ezzel a termésátlagait a jól kezelt közép és nagybirtok színvonalára emelje.

A nyílt árusítási üzletek alkalmazottainak munkaideje

A Kereskedelemügyi Minisztérium a nyílt árusítási üzletek alkalmazottainak munkaidejéről szóló rendelkezéssel most készített el.

A fűszerkereskedők, napi 12 óra maximális munkaidőt kérnek, de Kunder Antal Államtitkár, ezt a kívánságot nem tette magáévá, egyedül a kocsisok tekintetében volt hajlandó módosításra.

E szerint az új rendelet intézkedik, hogy Budapesten, a törvényhatósági jogú, továbbá a megyei városok területén élelmiszer árusításra berendezett üzletekben, a

munkaidő napi 10 óra, hetenként legfeljebb 60 óra.

Azok az alkalmazottak, akik gépekkel, szellőző és egyéb berendezéseknél dolgoznak, továbbá felügyelettel gyakorolnak, örszolgálatot teljesítenek, 14 órás keretben 12 óránál, hetenként 72 óránál többet nem dolgozhatnak. A rendelet még e héten megjelenik.

Este 7 óra

az élelmiszer üzletek zárórája

A hivatalos lap közli a Kereskedelemügyi Miniszter rendeletét.

A rendelet értelmében Budapest, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Ujpest, megyei városok, Albertfalva, Csepel, Pesthidegkút, Pestújhely, Rákoshegy, Rákosszentmihály, Sasfalom, Soroksár, Vecsés nagyközségek, valamint Rákosszentmihály nagyközséghez tartozó Béla-telep területén azokat a nyílt árusítási üzleteket, melyekben túlnyomólag élelmiszert, fűszerféléket, eseméget és állami egyedárusági cikkeket árusítanak — ide érte a szatmár-üzleteket, vegyeskereskedéseket, tejcsarnokokat, cukorkás-, sütiüzleteket — hétfői napokon reggel 6 óra előtt kinyitni nem szabad.

A záróra szombati napokon, este 8, egyéb köznapokon pedig este 7 óra.

A mészáros és hentesüzleteket hétköznap szintén este 7-kor, szombaton este 8-kor fogják zárni. A mészáros üzletek nyitása november-februárban reggel 7, március-októberben reggel 6 órakor. A rendelet a jövőhéten, vagyis a kihirdetést követő 8. napon lép életbe.

Emelkedik a húsfogyasztási fejadag

Érdekes jelentés az élelmiszerárakról

Rosta János dr. fővárosi tanácsnok, most adta ki a főváros közlélmiszeri helyzetéről szóló jelentését, melyben beszámolt az idei első félévről. A jelentés szerint

az év első felében 911.000 métermázsán élelmiszer jött fel vidékről a különböző piacokra és a vásárcsarnokba, ami 7 százalékkal emelkedést mutat az előző félévvel szemben.

A tavaszi fagykárok élénken jelentkeznek a jelentésben, mely mutatja, hogy a gyümölcsfélék és a zöldségfélék a kedvezőtlen tavaszi idő folytán alaposan lecsökkent mennyiségben kerültek piacra.

Az év elején a burgonyafelhozatal

egy mesterségesen előidézett áruhiány következtében nagymértékben lecsökkent ugyanakkor átmenetileg a burgonya árak is ugrásszerűen emelkedtek.

de a főváros és a kormány közbelépésére ezek az áremelő erőszakos felhajtási kísérletek megállításultak.

A vágóállatok felhajtása is jelentékenyen emelkedik.

A vágások emelkedésének megfelelően olesóbbodtak a húsarak, ennek nyomán a hús és zsírfogyasztás is emelkedett.

A múlt év első felében, a budapesti napi húsfogyasztási fejadag csak 17.65 dkg. volt, az idén a fejadag napi 19.68 dkg.-re emelkedett.

Ez az emelkedés feltétlenül a

húsarak olesóbbodásával magyarázható. Az élelmiszer árak még mindig alacsonyabbak a békeárak színvonalánál.

Olesóbbodott a kenyér, a szárazbab, kelkáposzta, újbúrgonya és a borsó, de emelkedett a tej, a liszt, a lenese, vöröshagyma és gyümölcsfélék ára.

Olaszország is védekezik a zsidók ellen

Minden olasz területéről kitiltják az idegen zsidókat

Az olasz minisztertanács, a Duce elnöklésével ülést tartott, melyen a minisztertanács az 1919. január 1-je óta Olaszországban, Líbiában és az Égei-tengeri szigetein letelepedett zsidókra vonatkozólag a következő határozatot hozta:

Külföldi zsidók végérvényesen nem telepedhetnek le Olaszországban, Líbiában és az Égei-tengeri olasz gyarmatokon. A törvény értelmében zsidóknak számítanak azok, akik zsidó szülőktől származnak, akkor is, ha maguk nem a zsidó vallást követik. Azoknak a zsidóknak az olasz állampolgárságát, akik 1919. január 1-e után szerzték, megszüntetnek tekintik.

Mindazok a zsidófajú külföldi akik ennek a törvénynek kihirdetésekor Olaszországban, Líbiában, vagy az Égei-tengeri olasz gyarmatokon tartózkodnak és csak 1919. január 1-e után telepedtek le, kötelesek Olaszország, Líbia és Égei-tengeri olasz gyarmatok területét, a törvény kihirdetésétől hat hónapon belül elhagyni.

Ha a törvény rendelkezéseinek nem tesznek eleget, kiutasítják őket.

Az olasz lapok jelentése szerint a zsidó törvény kibocsátása napok alatt megtörténik, mert szükséges, hogy a zsidó faj elleni védekezés minél rövidebb idő alatt kezdetét vegye.

Mahatma Gandhi a hindu szabadság és függetlenség prófétája és vezére nagy beteg

Megjósolta közeli halálát

Mahatma Gandhi, India szabadságharcának vezére, súlyosan megbetegedett. Nyakán egy nagy tályog keletkezett, melyet orvosi műtétrel távolítottak el. A fájdalmas műtétet érzéstelenítés nélkül hajtották végre rajta, önuralmára jellemző, hogy az operációt mosolygva, barátaival beszélgetve állotta ki.

Gandhiban megtestesült az igazi emberi akarat. Ő, aki születésénél fogva az egyik legelőkelőbb hindu családból származott és akinek családi vagyonán kívül óriási jövedelmet hajtó ügyvédi irodája volt Bombayben, egy napon rádöbben arra, hogy a hindu nép sorában négyszáz millió ember él pária sorban.

Ezek a páriák az ősrégi hindu kasztrendszer értelmében minden jogtól megfosztott szerencsétlenek voltak. Gandhi élete céljának azt tűzte ki, hogy ezt a sok millió pária tömeget felszabadítja és emberi joghoz, szabadsághoz, élethez juttatja őket. De ebben a megmozdulásában szemben találta magát Angliával, mert Anglia hallani sem akart arról, hogy a páriákat felszabadítsák.

Anglia kereskedői nagyszerű olcsó munkakeről találtak a jogtalan páriák tömegeiben.

Gandhi azonban felvette a harcot.

Vagyonát szétosztotta, szörcsuhát öltött és fogadalmat tett, hogy addig, amíg a hindu nép szabadságát és függetlenségét ki nem vívta, nem hord európai ruhát, meztláb jár és nem eszik mást, mint amit a páriák esznek: naponta 20 szem datolyát és három marék rizst.

Ezt a fogadalmát mai napig megtartotta.

Mozgalmát „Nem együtt működni Angliával” jelszóval indította el olyan sikerrel, hogy felhívása után egyszerre kétféle hindu tanuló maradt ki az angol iskolák-

ból. Az angol kézben lévő szövet és posztó gyárak kénytelenek voltak indiai gyáraikat leállítani, mert hindu ember nem vásárolt többé angol posztót.

Anglia természetesen ebbe nem akart belenyugodni és hadsereget vezényelt a rend helyreállítására. Ekkor is óriási meglepetés érte Angliát. A partra szállt tankok és ágyúkkal felszerelt hadsereg nem tudott az ország belsejébe felvonulni, mert a hindu páriák fegyvertelen milliói tömegei lepték el

Nagysikerűnek ígérkezik az ideai Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Áruminta Vár

Hetek óta készülnek a debreceni nagyerdő telepén a TIKAV hatalmas kiállítására, mely évről-évre nagyobb arányokban bontakozik ki.

A város felőli pavillon mellett már hetek óta épül a Rimamurányi Gépgyár hatalmas, téglalakú, emeletmagasságú pavillonja. A Vársárhoza, dr. Diczig Alajos, iparkamarai titkár vezetésével lázasan dolgozik és a Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Árumintavásár díszesen várja a megnyitásra érkező Bornemisza Géza iparügyi-minisztert és a nagyközönséget, mely nemcsak a Tiszántúl, hanem az ország minden részéről, sőt külföldről is Debrecenbe özönlik egy héten keresztül.

A TIKAV az országos érdeklődés központjában áll. A kiállításon a legjobb nevű debreceni és tiszántúli iparosok, kereskedők és hatalmas magyar gyárak vesznek részt.

az országútakat és a porba borulva imádkoztak. A porban heverő fékesen imádkozó hindu tömegek előtt a tankok és ágyúk meglor-pantak.

Ne állj ellent a gonosznak erőszakkal, de ne működj együtt vele! Ez a jelszó elterjedt egész Indiában. Ezzel sikerült elérni, hogy Anglia kénytelen volt a hindu nép szabadságát biztosítani — angol protektoriátus alatt.

A hindu nép Gandhi minden szavában vakon bízik Gandhi néhány hónappal ezelőtti levelet írt angliai barátainak, melyben megjósolta halálát. A levélben ezt írta: Erzem, hogy közeleg az utolsó óráim. Tíz hónapon belül meghalok.

Megbetegedése egész Indiában nagy szomorúságot okozott, mert a Mahatma jóslatában senki nem kételkedik, halálát mindenki bizonyosnak tartja.

A kiállításon mindenki portékájának legjavát, legtökéletesebbjét hozza fel.

A közönség a szebbnél-szebb és jobbnál-jobb áruk között válogathat.

A TIKAV szombati megnyitása gyönyörű berendezésével olyan látványosságnak ígérkezik, mely felejthetetlen élményt jelent majd a látogatóknak.

Romániában megbüntették a MEFTER romániai kirendeltségét

A román elemek elhelyezkedését felülvizsgáló bizottság 188 céget sújtott pénzbüntetéssel, köztük a MEFTER romániai kirendeltségét, mert nem foglalkoztatott románokat a törvény által előírt számban. A megbüntetett cégek nevét a hivatalos közlönyben is közzé tették.

Stranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter megnévtette a balatoni borhetet

Az ideai balatoni borhetet Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter nyitotta meg Balatonfüreden. A megnyitó ünnepségen megjelent Albrecht Királyi herceg feleségével, valamint Darányi Kálmán nyugalmazott miniszterelnök, a kerület országgyűlési képviselője, aki a gazda kör élén fogadta az előkelő vendégeket.

MEGSZÜNTETI A MINISZTER A KÖVEZETVÁMOT

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter utasítást adott minisztériumának, hogy dolgozzon ki javaslatot a kövezetvámok megszüntetésére. A Pénzügyminisztérium tervezete szerint a vámszedési joggal rendelkező városok nem járnak rosszul, mert gondoskodás történik arról, hogy az elmaradt bevételüket az állam pótolja.

BÉLTEKY LAJOS KILÉPETT A KISGAZDA-PÁRTBÓL

Bélték Lajos szoboszlói református lelkész, aki a Tildy-féle kisgazda csoportot összekapcsolta Gaál Gasztonnal, lemondott országos alelnöki állásáról és kilépett a pártból.

A párt ezt mély sajnálkozás mellett tudomásul vette.

Előfizetési ára egy évre 6 pengő. Jogi személyeknek egy évre 25 P.

Felelős szerk. és kiadó:

Hegymegi Kiss Pál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV., Ferenciek-tere 9.

Budai Ferenc könyvnyomda

VIII., Szűz-utca 5. Tel.: 141-234.

Petőfi Sándor

Irla: Horváth Béla.

(4.)

Az éjszaka kínos és hosszú volt. Petrovics István nem tudott megnyugodni, sokáig hánykolódott az ágyon. Apró szunyogok zizzentek a szobában és csak néha hangzott az éjjeli őr hangos hahózása.

Igy jött a reggel.

Reggel is bosszusan ébredt Petrovics István. Óvatosan surrant ki a házból, esendesen, nehogy feléressze feleségét és kislányát.

A falu mellett kanyargó kis patak fölé épített vágóhid felé közeledett. Hűvös volt a reggel, sietnie kellett, a legények már várták s együtt köszöntötték:

— Jó reggelt, majsztram Petrovics!

De ő rosszkedvűen és komoran felelt „adjon istent” a köszönő legényeknek. Kerek pörge kalapiját és ködmönét egy szegre akasztotta. Ingujját messze a vállig tűrte fel,

aztán körülnézett a vágóhídon. Két bús ökröt és három bikát kellett neki levágni. Kezébe vette a taglót. Parancsokat osztogatott.

— Hé! Te, — ide hozd a tálat. Előbb ezt a foltosat ütjük le, — kiáltott az egyik legénynek és megállt egy fehér-barna foltos, hatalmas bika előtt. A legény sietve hozta a tálat. Ezalatt Petrovics felémelt taglóval, a bikával szemben helyezkedett el.

Szétvetett lábakkal erősen állt a bika előtt, s mikor a legény elég közel volt, hogy az állat vérért fel fogja, taglójával a bika homlokára vágott, a két szarv közé s egy szempillantás alatt leterítette.

Gyorsan végzett a többi állattal is.

A legények lenyúzták az állatok bőrét, a húst megtisztították, szét darabolták, hogy a mészárszékre lehessen szállítani.

Petrovics letörölte a kezére csepent vércseppeket, ködmönét magára rántva, kalapiját szemére húzva, hazaindult.

A városba vezető útról, a mezőkről, nedves ködök szálltak. Mikor

a városkapuhoz érkezett, a nap már elég magasan ragyogott.

Körül most ébredezett minden.

Távolról kikötött kutyák rekedt vonítása hangzott, kakasszó és székézőrgéssel.

Az apró házak a főuccán félrehúzódtak a kis kertek mögé, a kánász is belevágta ostorát szélesen a esőndbe, rekedt kürtjéből a hang élelet hozott az udvarokra.

Nappalodott.

Az öreg, ódon, szürke városi tanácsszékház otromba tornyára, mely a város felett, mint egy nagy kar, mely felfenyeget az égre, egy fekete-sárga zászló került, ragyogó aranyujtással a napfénybe és hirdette a jámbor magyaroknak, hogy ma tanácsot fognak ülni, választott urak, a város dolgai felett, eszéni biztos jelenlétében és itélkezni fognak elevenek és holtak felett.

Petrovics felnézett a kétszínű selyem zászlóra.

— Hm! Hát erre a cifraságra szedik a sok garast. Ezért nyúzzák a jobbágy népet... Hej! Te keserves élet, jobbra fordulsz-e va-

lamikor?... sóhajtott s keserű gondolatokkal teltlen fordult be a templomárok uccába, a háza felé. Utközben ravasz fejében egy kis összegezést csinált, hogy mennyi pénze is van körülbelül. Húsz holdnyi föld a város alatt, testvérek között megér 3000 forintot, a szőlő is ezret, a ház is megér ezret, az összesen 5000 váltóforint. Otthon van a ladafiában kétezer pengő meg meg ezer váltóforint. Egész kis vagyon. Miért aláztatokodjon tovább a körösi tekintetes és nem tekintetes uraknál. Keressenek más bérlet maguknak. Puntum.

Béreslányok jöttek vele szemben az úton. Petrovics mosolygva köszöntötte őket.

Otthon megölelte és megcsókolta a feleségét meg a kis fiát. Fehér kötényét maga elé kötve, kilökte a mészárszék ajtaját és a jószágú füstölhusok, szalonnák és nyers hus illatában odaállt a tőke mellé.

Fejében deris jókedvvel forgatta az elköltözés gondolatát.

(Folyt. köv.)